

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/๓๑๘'๐

สำนักทะเบียนกลาง
ถนนลำลูกกา ปท. ๑๒๑๕๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง โครงการตรวจสอบการปฏิบัติตามโครงการตรวจสอบการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เรียน นายทะเบียนกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง หนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติตามโครงการตรวจสอบการปฏิบัติตามโครงการ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กรมการปกครองได้จัดทำโครงการตรวจสอบการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การช่วยเหลือคนไทยที่ยังไม่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) และขาดพยานหลักฐานสำคัญที่จะพิสูจน์สถานะบุคคลและสัญชาติให้มีหลักฐานในการแจ้งการเกิดเกินกำหนด หรือขอเพิ่มชื่อเข้าในทะเบียนบ้าน หรือรวมทั้งกรณีขอเปลี่ยนแปลงสถานะบุคคลจากคนที่มีรายการในทะเบียนราษฎรระบุไม่ได้สัญชาติไทยเป็นคนสัญชาติไทย ตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

สำนักทะเบียนกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทยที่ตกหล่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ จึงขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตทุกแห่งถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การกำหนดแนวทางปฏิบัติตามโครงการฯ ให้คงใช้แนวทางปฏิบัติตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๖๓ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และเพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม พร้อมทั้งได้ปรับปรุงระบบโปรแกรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามโครงการฯ ดังนี้

๑.๑ การบันทึกข้อมูลของผู้ยื่นคำขอในระบบโปรแกรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามโครงการฯ ให้บันทึกข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้อย่างสะดวกของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ผู้ยื่นคำขอ และผู้ตรวจอ้างอิง

๑.๒ ให้นายทะเบียนพิจารณาจากผู้ยื่นคำขอที่มีความพร้อมในการเดินทางไปตรวจเป็นลำดับแรก โดยระบบโปรแกรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามโครงการฯ จะกำหนดระยะเวลาการเดินทางไปตรวจภายใน ๓๐ วัน ซึ่งจะระบุเอาไว้ในหนังสือส่งตัวเพื่อเข้ารับการตรวจสอบการปฏิบัติตามโครงการฯ กับหน่วยบริการ และหากพ้นระยะเวลาที่กำหนดระบบจะจำหน่ายรายการการเข้าร่วมโครงการฯ และส่งคืนยอดเงินงบประมาณเข้าสู่ระบบ เพื่อให้สิทธิกับผู้ยื่นคำขอรายอื่นที่มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการฯ แทน ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวจะไม่ตัดสิทธิผู้ยื่นคำขอ ที่ถูกจำหน่ายรายการข้างต้นจะเข้าร่วมโครงการฯ ในครั้งต่อไป

๑.๓ กรณีที่ยอดเงินงบประมาณในระบบโปรแกรมการตรวจสอบพัสดุกรรมไม่เพียงพอ กับค่าบริการตามที่หน่วยบริการกำหนด แต่นายทะเบียนสามารถบันทึกข้อมูลของผู้ยื่นคำขอต่อไปได้ใน “บัญชี สำรองผู้เข้าร่วมโครงการ” จำนวน ๕๐ คู่ ทั้งนี้ หากมียอดเงินงบประมาณเพิ่มเติม หรือผู้ยื่นคำขอรายอื่น ไม่ได้เดินทางไปตรวจตามระยะเวลาที่กำหนด สำนักทะเบียนกลางจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ผู้ยื่นคำขอ จากในบัญชีสำรอง โดยเรียงตามลำดับต่อไป

๑.๔ เมื่อนายทะเบียนได้รับผลการตรวจสอบพัสดุกรรมเพื่อใช้เป็นหลักฐาน และเมื่อได้ ดำเนินการแจ้งการเกิดเงินกำหนด หรือการเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน หรือลงรายการสัญชาติไทย หรือกรณีอื่นตามที่โครงการฯ กำหนดแล้ว ให้บันทึกข้อมูลผลการดำเนินการ และเลขประจำตัวประชาชนที่ได้รับ การจัดทำเข้าสู่ระบบโปรแกรมการตรวจสอบพัสดุกรรม เพื่อรายงานสำนักทะเบียนกลางทราบ

๒. กรณีที่ผลการตรวจสอบพัสดุกรรมปรากฏว่า ไม่ปฏิเสธความสัมพันธ์การเป็นบิดา มารดา หรือญาติร่วมสายโลหิตระหว่างผู้ยื่นคำขอและคู่ตรวจที่มีสัญชาติไทย เช่น รับรองความสัมพันธ์เป็นบิดาหรือมารดา และบุตร หรือเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา เป็นต้น ให้นายทะเบียนยกเว้นการสอบสวนพยานบุคคลเพื่อรับรอง ความเป็นญาติร่วมสายโลหิตของบุคคลดังกล่าว เพราะจะเป็นการเรียกตรวจหลักฐานเกินความจำเป็น และเป็นภาระที่ถือว่าการใช้ดุลพินิจที่ไม่เป็นไปตามกรอบของกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ

๓. เมื่อนายทะเบียนได้รับผลการตรวจสอบพัสดุกรรมแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบ โดยทันที พร้อมทั้งดำเนินการแจ้งการเกิดเงินกำหนด หรือเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน หรือลงรายการ สัญชาติไทย หรือกรณีอื่นตามที่โครงการกำหนดฯ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้รายงานปัญหาและอุปสรรคให้สำนักทะเบียนกลางทราบทุกกรณี

อนึ่ง เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสิทธิของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ จึงขอความร่วมมือสำนักทะเบียนท้องถิ่นเขตประชาสัมพันธ์ โครงการทางสื่อต่างๆ ที่มีอยู่ทุกช่องทางเพื่อให้เจ้าหน้าที่และราษฎรในพื้นที่ทราบ โดยสำนักทะเบียนกลางได้เปิดระบบ โปรแกรมตรวจสอบพัสดุกรรมให้เข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

แนวทางปฏิบัติตามโครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทย
ที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
<p>๑. คุณสมบัติของบุคคล เข้าร่วมโครงการฯ</p>	<p>๑.๑ ประเภทของบุคคลที่เข้าร่วมโครงการฯ</p> <p>๑) บุคคลที่อ้างว่าเป็นคนไทยที่ยื่นคำร้องขอแจ้งการเกิดเกินกำหนดหรือขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕</p> <p>๒) ชาวเขาและบุคคลบนพื้นที่สูงที่ยื่นคำขอลงรายการสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการพิจารณาลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <p>๓) บุคคลที่ยื่นคำร้องขอเปลี่ยนแปลงสถานะในเอกสารทะเบียนราษฎรจากคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด โดยผลของกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ</p> <p>๑.๒ ต้องเป็นผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากจน หรือผู้ยากไร้ และมีบิดา มารดา หรือญาติร่วมสายโลหิตที่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ระบุสัญชาติไทย ซึ่งสามารถตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม เพื่อการมีสัญชาติไทยได้</p> <p>๑.๓ บุคคลที่มีปัญหาสถานะทางทะเบียนราษฎร และบุคคลที่เป็นคู่ตรวจอ้างอิงต้องมีคุณสมบัติตามเงื่อนไขการตรวจหาความสัมพันธ์ทางสายโลหิตของหน่วยบริการตรวจสอบสารพันธุกรรม หรือหน่วยให้บริการตรวจสอบสารพันธุกรรมสามารถตรวจหาความสัมพันธ์ทางสายโลหิตได้</p>
<p>๒. วิธีการเข้าร่วมโครงการฯ</p>	<p>เมื่อสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ได้รับคำร้องขอแจ้งการเกิดเกินกำหนดของบุคคลสัญชาติไทย หรือขอเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) หรือขอลงรายการสัญชาติไทยในเอกสารการทะเบียนราษฎร และนายทะเบียนพิจารณาพยานหลักฐานและพยานบุคคลแล้วมีความจำเป็นต้องใช้ผลการตรวจสอบสารพันธุกรรมเป็นหลักฐานสำคัญประกอบการพิจารณา และผู้ยื่นคำขอประสงค์เข้าร่วมโครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของคนไทยที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎรของกรมการปกครองให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้</p> <p>๒.๑ ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอและคู่ตรวจอ้างอิงว่าสามารถตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์ได้หรือไม่ และสามารถเข้ารับการตรวจสอบสารพันธุกรรมได้ที่หน่วยบริการใด</p> <p>๒.๒ ให้นายทะเบียนพิจารณาจากผู้ยื่นคำขอที่มีความพร้อมในการเดินทางไปตรวจเป็นลำดับแรก โดยระบบโปรแกรมตรวจสอบสารพันธุกรรมจะกำหนดระยะเวลาการเดินทางไปตรวจภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่พิมพ์หนังสือส่งตัวเข้ารับการตรวจสอบสารพันธุกรรมกับหน่วยบริการ</p>

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
๒. วิธีการเข้าร่วมโครงการฯ (ต่อ)	<p>๒.๓ บันทึกข้อมูลของผู้ยื่นคำขอและคู่ตรวจอ้างอิงในระบบการตรวจสอบพันธุกรรม พร้อมทั้งบันทึกข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบผู้ยื่นคำขอ และคู่ตรวจอ้างอิง เพื่อใช้สำหรับการติดต่อประสานงาน</p> <p>๒.๔ เมื่อบันทึกรายการตามข้อ ๒.๒ แล้ว ให้นายทะเบียนพิมพ์หนังสือส่งตัวเข้ารับการตรวจกับหน่วยบริการ พร้อมทั้งแนบเอกสารรับรองภาพถ่ายบุคคล</p> <p>๒.๕ ให้สำนักทะเบียนประสานกับหน่วยบริการ เพื่อบันทึกหมายวันเวลาเข้ารับการตรวจ แล้วแจ้งผู้ยื่นคำขอและคู่ตรวจอ้างอิงให้เดินทางไปตรวจตามวันเวลาที่ได้นัดหมายเอาไว้แล้ว</p>
๓. หน่วยบริการที่เข้าร่วมโครงการฯ	<p>การเลือกหน่วยบริการให้นายทะเบียนตรวจสอบเงื่อนไขตามข้อ ๒.๑ และความสะดวกของผู้ยื่นคำขอ ตามหน่วยบริการที่เข้าร่วมโครงการฯ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ๓.๑ โรงพยาบาลรามาริบัติ ๓.๒ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ๓.๓ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ๓.๔ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๔. การเบิกจ่ายงบประมาณค่าตรวจสอบพันธุกรรม	<p>หน่วยบริการทั้ง ๔ แห่งที่เข้าร่วมโครงการฯ จะแจ้งประสานการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายทั้งหมดไปยังกรมการปกครอง (สำนักบริหารการทะเบียน) โดยตรง</p>
๕. ระยะเวลาการเดินทางไปตรวจ	<p>เพื่อให้การดำเนินโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่กระทบสิทธิของผู้ยื่นคำขอรายอื่นที่จะเข้าร่วมโครงการฯ กรมการปกครองได้กำหนดระยะเวลาการเดินทางไปตรวจภายใน ๓๐ วัน ซึ่งจะระบุเอาไว้ในหนังสือส่งตัว และหากพ้นระยะเวลาที่กำหนด ระบบจะจำหน่ายรายการการเข้าร่วมโครงการฯ และส่งคืนยอดเงินงบประมาณเข้าสู่ระบบ เพื่อให้สิทธิกับผู้ยื่นคำขอรายอื่นที่มีความพร้อมเข้าร่วมโครงการฯ แทน ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวจะไม่ตัดสิทธิที่ผู้ยื่นคำขอที่ถูกจำหน่ายรายการข้างต้นจะเข้าร่วมโครงการฯ ในครั้งต่อไป</p>
๖. บัญชีสำรองผู้เข้าร่วมโครงการฯ	<p>กรณีที่ยอดเงินงบประมาณในระบบโปรแกรมการตรวจสอบพันธุกรรมไม่เพียงพอค่าบริการตามที่หน่วยบริการกำหนด แต่นายทะเบียนสามารถบันทึกข้อมูลของผู้ยื่นคำขอต่อไปได้ใน “บัญชีสำรองผู้เข้าร่วมโครงการ” จำนวน ๕๐ คู่</p> <p>ทั้งนี้ หากมียอดเงินงบประมาณเพิ่มเติม หรือผู้ยื่นคำขอรายอื่นไม่ได้เดินทางไปตรวจตามระยะเวลาที่กำหนด สำนักทะเบียนกลางจะพิจารณาจัดสรรงบประมาณ ให้ผู้ยื่นคำขอจากในบัญชีสำรอง โดยเรียงตามลำดับต่อไป</p>

ประเด็น	แนวทางปฏิบัติ
๗. การยกเว้นการสอบพยานบุคคล	กรณีที่ผลการตรวจสอบสารพันธุกรรมปรากฏว่า ไม่ปฏิเสธความสัมพันธ์การเป็นบิดา มารดา หรือญาติร่วมสายโลหิตระหว่างผู้ยื่นคำขอและคู่ตรวจที่มีสัญชาติไทย เช่น รับรองความสัมพันธ์เป็นบิดาหรือมารดา และบุตร หรือเป็นพี่น้องร่วมบิดามารดา เป็นต้น ให้นายทะเบียนยกเว้นการสอบสวนพยานบุคคลเพื่อรับรองความเป็นญาติร่วมสายโลหิตของบุคคลดังกล่าว เพราะจะเป็นการเรียกตรวจหลักฐานเกินความจำเป็น และเป็นการกระทำที่ถือว่าเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่เป็นไปตามกรอบของกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ
๘. การดำเนินการเมื่อได้รับผลการตรวจสอบสารพันธุกรรม	เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับผลการตรวจสอบสารพันธุกรรมแล้ว ให้ดำเนินการแจ้งผู้ยื่นคำขอทราบโดยทันที พร้อมทั้งดำเนินการแจ้งการเกิดเกินกำหนด หรือเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน หรือลงรายการสัญชาติไทย หรือกรณีอื่นตามที่โครงการกำหนดฯ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน หากพ้นระยะเวลาที่กำหนดแล้วยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้รายงานปัญหาและอุปสรรคให้สำนักทะเบียนกลางทราบทุกกรณี
๙. การรายงานผลการดำเนินการ	เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับผลการตรวจสอบสารพันธุกรรมเพื่อใช้เป็นหลักฐาน และเมื่อได้ดำเนินการแจ้งการเกิดเกินกำหนด หรือการเพิ่มชื่อและรายการบุคคลเข้าในทะเบียนบ้าน หรือลงรายการสัญชาติไทย หรือกรณีอื่นตามที่โครงการฯ กำหนดแล้ว ให้บันทึกข้อมูลผลการดำเนินการ และเลขประจำตัวประชาชนที่ได้รับการจัดทำเข้าสู่ระบบโปรแกรมการตรวจสอบสารพันธุกรรม เพื่อรายงานสำนักทะเบียนกลางทราบ

ส่วนการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน
กรมการปกครองโทร. ๐๒-๗๙๑-๗๓๑๔-๖